

POSTADRES Postbus 250 T 0297 29 16 16
3640 AG Mijdrecht
BEZOEKADRES Croonstadlaan 111 E gemeente@derondevenen.nl
3641 AL Mijdrecht I www.derondevenen.nl

**Gemeente
De Ronde Venen**

Provincie Utrecht
T.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

DATUM 11 februari 2026
UW KENMERK
ONS KENMERK 1241931
UW BERICHT VAN 27 november 2025
CONTACTPERSOON G. Mennen
DOORKIESNUMMER 0297 551526
E-MAIL g.mennen@derondevenen.nl

ONDERWERP

Zienswijze op het Ontwerp-Utrechts Programma Landelijk Gebied 2025-2035

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

Op 27 november 2025 heeft de provincie Utrecht het Ontwerp-Utrechts Programma Landelijk Gebied 2026-2035 (UPLG) gepubliceerd, met ingang van 6 januari 2026 geopend voor zienswijzen gedurende een periode van zes weken. Gemeente De Ronde Venen maakt graag gebruik van deze gelegenheid om haar reactie te geven. Met dit programma maakt de provincie moeilijke keuzes met een belangrijk doel: perspectief bieden voor het landelijk gebied. De huidige situatie is niet toekomstbestendig en is onhoudbaar. We waarderen de intentie van dit programma. De provincie zoekt balans tussen individuele belangen en grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Maar de voorgestelde maatregelen zijn ingrijpend en leiden tot onrust in het gebied.

De Ronde Venen is een agrarische gemeente met een prachtig landelijk gebied en heeft hart voor haar inwoners. In de recentelijk vastgestelde Omgevingsvisie De Ronde Venen staat dat we een agrarische gemeente zijn. Waar we werken aan een herkenbaar, weerbaar en toekomstbestendig buitengebied. Het UPLG is een belangrijk kader om samen met andere gemeenten, agrariërs en andere gebiedspartijen te werken aan een sterk en toekomstbestendig landelijk gebied.

De provincie stelt in het UPLG de volgende algemene doelen:

- Het beschermen van de diversiteit aan landschappen met de daarbij horende rijke natuur
- Het doorgeven van een gezond landelijk gebied aan toekomstige generaties, dat wil zeggen ook een economisch rendabele en duurzame landbouw

Deze doelen onderschrijft gemeente De Ronde Venen maar we zijn ook kritisch.

De manier waarop de provincie de doelen wil realiseren, zoals uitgewerkt in het ontwerp-UPLG en het proces waarlangs het UPLG tot stand is gekomen vinden wij niet de juiste manier. De maatregelen zoals beschreven in het UPLG werken zelfs averechts op de doelstelling zoals genoemd bij de tweede bullet.

Daarom dienen we zienswijze in, met een aantal voorwaarden die voor ons essentieel zijn voor de uitvoerbaarheid en het draagvlak voor het UPLG.

1. Provincie zorg voor een breed gedragen plan

De gemeente heeft op verschillende momenten input geleverd om te komen tot de 90% versie van het UPLG. De provincie heeft nog een grote stap gemaakt tussen de 90% en de 100% versie. Deze stap is uitermate ingrijpend. Hierover heeft geen participatie plaatsgevonden. Bijvoorbeeld: Wanneer

de bedrijven de generieke reductie van 46% niet op vrijwillige basis halen, neemt de provincie de beperking van de uitstoot van ammoniak tot 40-42 kg/ha/jaar op in de provinciale verordening. Deze beslissing heeft de provincie genomen in deze stap.

Gemeente De Ronde Venen heeft de verwachting dat het generieke doel (46%) niet op vrijwillige basis door de boeren gehaald wordt. De in het UPLG gestelde norm van 40 - 42 kg ammoniak /ha zien wij niet als een realistische en haalbare emissienorm. We vrezen dat veel boeren zullen moeten stoppen.

Daarom roept De Ronde Venen de provincie met klem op, om opnieuw met de gemeenten, de boeren en andere stakeholders, in gesprek te gaan. Consensus over de uitgangspunten van het UPLG is daarbij belangrijk. Pas dan kunt u komen tot een gedragen plan met een reële, voor de boeren haalbare, reductienorm. Een plan dat pas wanneer het ook landelijk- en IPO-breed gedragen wordt, in de provinciale verordening opgenomen wordt. Een plan dat ook resultaat geeft voor herstel van de natuur.

2. Maatwerk voor de omgeving van Botshol

In het verhaal rondom de depositie van stikstof in Botshol noemt u in het UPLG enkel de uitstoot vanuit de landbouw. Belangrijk voor Botshol is om rekening te houden met de ligging van het gebied, binnen de omringende snelwegen en in de nabijheid van Schiphol. Daarbij hoort ook een stikstof depositie die effect heeft op de kwetsbare natuur in Botshol. De boeren in deze omgeving moeten hier niet door benadeeld worden.

In de ontwikkelrichting 2050 verwijst u zijdelings naar een oplossingsrichting door het vernatten van de omgeving van Botshol.

Grondeigenaren binnen 250 meter van het Natura2000 gebied Botshol krijgen te maken met extra beperkingen. Dit heeft grote impact op de bedrijfsvoering van de daar aanwezige agrarische bedrijven. Deze zone stopt bij de grens van de provincie.

Concreet vragen wij de provincie om:

- *Maatwerk te leveren en de invloed van de ligging van Botshol inzichtelijk te maken en mee te nemen in de voorgestelde maatregelen.*
- *Bij de uitwerking van maatregelen voor vernatting van de omgeving, buiten de grenzen van Botshol, rekening te houden met de afspraken die de stakeholders in het verleden vastgelegd hebben in het 'Pact van Poldertrots'.*
- *Het beperken van de impact op de natuur stopt niet bij provinciegrenzen. Ga met de provincie Noord-Holland in gesprek om ook vanuit hier de depositie op Botshol te beperken.*

3. Onderzoek en nuanceer 40 cm drooglegging

Het verhogen van het waterpeil draagt bij aan het tegengaan van bodemdaling, maar kent ook nadelige effecten. Zo neemt bij het verhogen van het waterpeil de waterbergingscapaciteit in het gebied af. Terwijl we te maken krijgen met steeds intensievere neerslag. Laaggelegen weilanden zijn van groot belang voor tijdelijke waterberging. Dit bevestigt de bovenregionale stresstest: deze weilanden vervullen een cruciale functie bij het voorkomen van wateroverlast in stedelijke gebieden. Wanneer het waterschap AGV in polders, met stedelijk gebied binnen hetzelfde peilvak als de polder, het waterpeil verhoogt ontstaat het risico dat het oppervlaktewater de riolering instroomt. Dit is een ongewenste situatie.

Het verhogen van het waterpeil leidt tot een stijging van de grondwaterstand. In stedelijk gebied resulteert dit in grondwateroverlast, zoals vochtige kelders en kruipruimtes.

Wij verzoeken de provincie om een aanvulling op het onderdeel 'Nuancering 40 cm drooglegging' omdat u hierin geen rekening houdt met de volgende aspecten:

- *Waterberging*
- *Instromend oppervlaktewater naar de riolering*
- *Grondwateroverlast*

4. De stapeling van opgaven en het RO-instrumentarium

De voorgestelde maatregelen voor de vier grote opgaven, water en bodem, natuur, klimaat en landbouw, claimen veel ruimte in het landelijke gebied. We hebben geen inzicht in wat de gecombineerde impact is, van deze ruimteclaims, op ons landelijk gebied.

Ook bij een van de ruimtelijke principes: het combineren van opgaven, wordt niet duidelijk waar dit mogelijk is dan wel gewenst is.

Het is wel duidelijk dat de ruimtevraag in de provincie groot is. Tegelijkertijd werken we als gemeente aan grote opgaven zoals woningbouw, bedrijventerrein, duurzame energie, zoals beschreven in onze omgevingsvisie,

Wij verzoeken u om: Duidelijker inzicht te geven in de gecombineerde ruimteclaims van de provincie. Te voorkomen dat de verschillende ruimteclaims die u in het UPLG omschrijft onevenredige belemmeringen vormen voor de ruimtelijke ambities (o.a. woningbouw, duurzame energie) van de gemeente.

Als de provincie wil onteigenen voor natuur, dan ziet de gemeente hier geen rol voor haar in. Het RO-instrumentarium essentiële percelen natuur- schadeloosstelling past niet in ons beleid. Het omzetten van agrarische percelen naar een andere bestemming ziet de daarom gemeente niet als haar verantwoordelijkheid.

5. Aandacht voor de sociaaleconomische impact is noodzaak

Om aan dit programma te voldoen is het voor een agrariër ongelooflijk lastig om de stap te maken van de maatregelen in het UPLG naar het maken van een bedrijfsplan. Zeker gezien de stapeling van opgaven die er al ligt. Voor een aanzienlijk deel van de agrarische bedrijven is er onder de voorgestelde maatregelen geen sprake meer van een duurzaam economisch perspectief. We missen de sociaaleconomische impactanalyse die wat ons betreft nodig is om inzichtelijk te maken wat het UPLG op dit vlak betekent. En we zien een grote behoefte aan expertise om de doelen te vertalen naar bedrijfsniveau.

Vanwege het ontbreken van rijksmiddelen, kiest u niet voor het uitvoeren van een geactualiseerde SEIA op de effecten van de voorgenomen maatregelen in het Ontwerp-UPLG. Dit is een gemiste kans. Door het ontbreken van een volwaardige en actuele SEIA, is niet inzichtelijk wat de sociaaleconomische gevolgen zijn op lokaal niveau. De verantwoordelijkheid voor deze gevolgen komt onevenredig bij gemeenten te liggen.

Wij roepen de provincie op om alsnog een geactualiseerde SEIA uit te voeren, met onderscheid naar de negen deelgebieden. En op basis hiervan met gemeenten het gesprek te voeren, alvorens beslissingen te nemen rondom dwingende maatregelen.

6. Benodigde financiële middelen en capaciteit

Met alle ontwikkelingen in het landelijk gebied ondervonden wij de afgelopen jaren een grote druk op onze huidige gemeentelijke expertise en capaciteit. Met de introductie van het UPLG en (het opstarten van) de gebiedsprocessen is dit alleen maar toegenomen. We zien het daarom als gemiste

kans dat de Subsidieregeling tegemoetkoming proceskosten transitie landelijk gebied vanaf 2026 is komen te vervallen.

Het Rijk heeft voor de komende jaren relatief veel rijksmiddelen beschikbaar via de UPLG-maatregelenpakketten, maar zonder verdere rijksmiddelen is het niet mogelijk de doelen op de lange termijn te realiseren.

Wij vragen de provincie de provincie om de subsidieregeling te verlengen. En nu al in gesprek te gaan met het Rijk over alternatieven als er geen of beperkt Rijksmiddelen beschikbaar komen.

Wij verwachten dat de provincie ons betreft bij de nadere uitwerking van het UPLG. Op deze manier kunnen gemeente De Ronde Venen en de provincie Utrecht ook in de komende jaren, zoals gebruikelijk, op een constructieve en effectieve manier samen werken. Belangrijk is om de koers van het UPLG te wijzigen, want we hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid om de energie vast te houden in de samenwerking met de agrariërs in de gebiedsprocessen. We zien de samenwerking met u als provincie en de lokale partijen dan graag tegemoet,

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van De Ronde Venen,

Marco Vonk
Secretaris

Rosan Kocken
Burgemeester

Bijlage: motie-vreemd zienswijze UPLG 'Een economisch rendabele en duurzame landbouw in De Ronde Venen'